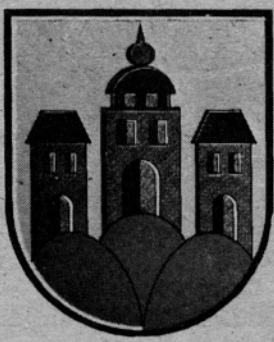

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

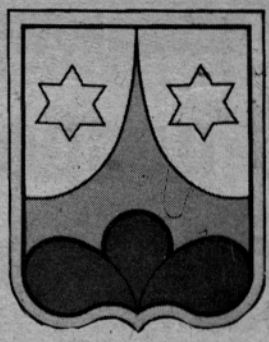
Savinjske

Leto XII
Številka 11
November 1980

NOVICE

Glasilo skupščine občine
in delovnih organizacij
občine Mozirje

LJUBNO

GORNJI GRAD

Ob dnevu republike

Redki so jubileji v človeški zgodovini, na katere bi bili tako silno ponosni, kot smo jugoslovanski narodi na svoj 29. november – rojstni dan Socialistične samoupravne federativne republike. Ta dan je zapisan v naših srcih in zgodovini, kot svetel mejnik, saj je bil izbojevan z lastno močjo, krvjo in smelostjo vseh naših narodov in narodnosti.

Ko je Evropa še ječala pod nemškimi fašističnimi škornjem, smo mi že imeli svojo demokratično izvoljeno, vrhovno, zakonodajno in izvršilno telo – AVNOJ. Na II. zasedanju AVNOJ-a v Jajcu 29. in 30. novembra 1943 leta, so voljeni predstavniki vseh naših narodov in narodnosti, sprejeli resolucijo z zgodovinsko nadvse pomembnimi sklepi.

Delovanje AVNOJ-a so priznali tako zahodni, kot vzhodni zavezniki, prvi že decembra istega leta, Sovjetska zveza pa januarja naslednjega leta. Tako je opravljal AVNOJ nemoteno svoje funkcije in zgodovinsko pomembno poslanstvo, vse do izvolitve ustavodajne Skupščine Jugoslavije v drugi polovici 1945 leta. Nikdar torej nismo bili brez vodstva, tudi za časa najhujšega terorja ne, še več, vse ljudstvo je dobro vedelo, da jim prav Osvobodilna fronta prinaša resnično, socialno, gospodarsko in politično svobodo.

Žal bomo letos praznovali Praznik republike brez moža, ki je znal povezovati hotenja ljudskih množic, tako v takratni narodnoosvobodilni, kot v vsej povojni socialistični in samoupravni preobrazbi. Z njim smo izgubili smelega vodjo, toda ostale so njegove ideje, ki prevzemajo vsakega izmed nas. Zato smo danes močnejši, kot smo bili kdajkoli doslej, enotni in trdno odločeni, da gremo po začetni, Titovi poti naprej.

V vsej povojni izgradnji smo bili bitko za gospodarski napredek in boljše človeške ter medsebojne odnose. Velik je bil ta boj, z ogromnimi, blesteče doseženimi rezultati. Toda danes se bitka nadaljuje. Dinamičen razvoj zadnjih nekaj let nas je preveč zanesel na področje potrošnje in standarda, kar pa v mnogočem ni odraz vloženega dela, znanja, naporov, zlasti pa rezultatov, ki izvirajo iz dela. Če hočemo ali ne, moramo priznati, da smo se znašli v zapleteni gospodarski situaciji, toda to ne pomeni, da so težave nepremagljive ali take narave, ki bi jih v preteklosti ne doživljali. V tem trenutku je nadvse pomemben naš zavesten odnos in naša pripravljenost ter zavzetost za razreševanje gospodarskih problemov. Zavedati se mora-

mo, da gospodarska stabilizacija tokrat ni parola, temveč nujnost ob kateri je potrebna izredno visoka raven motiviranosti, zavesti in ustvarjalnosti vseh nas, na vsakem delovnem mestu in pri vsaki nalogi. Kaj bi bilo z našim narodnoosvobodilnim bojem, če bi se proti okupatorju borili le neki štabi, ne pa najširši sloji ljudi. Enako je s sedanjimi težavami, s katerimi se moramo spopadati na vseh nivojih, da jih bomo premagali. Bitka za gospodarsko stabilizacijo mora postati za vse in vsakogar obveza, da bomo ustvarili pogoje za naš nemoten družbeni razvoj. To je dolg do preteklosti in usmeritev prihodnosti!

Ob tem ne moremo mimo odgovornosti, kajti večja ima, posameznik ali organ, družbena pooblastila, toliko večja in težja mora biti njegova odgovornost ter doprinos. Ob samoupravnem in političnem dogovarjanju moramo doseči večjo racionalnost in bolj tovariško ter enakomerno bomo morali razdeliti bremena. Predvsem pa bomo morali postati bolj dosledni pri uresničevanju dogovorjenih sklepov in stališč.

Najvišja vrednost v našem življenju mora postati delo. Le na ta način bomo spremenili vsakodnevni odnos do delovnih obveznosti in navad. Edvard Kardelj je nekoč dejal, da delo pomeni ustvarjanje, nenehni boj, boj z materijo, boj v družbenih odnosih, boj v medčloveških kontaktih.

Biti danes kljub vsem nakopičenem težavam zaskrbljen, pomeni nezaupati v že tolikokrat izpričano ustvarjalno sposobnost delavskega razreda, pomeni nezaupati v naš politični sistem. Zato ponosni in smelo slavimo dosežene zmage v boju za osvoboditev dežele, dela in ljudi. Na tem stopnišču svobode smo takorekoč vsi skupaj in vsak posamezno. Hoditi moramo z roko v roki, kajti ves svet je le zaokrožena celota, iz dneva v dan manjša in vsako jutro bolj soodvisna.

Tudi tokrat bomo izšli kot zmagovalci. To nam omogoča naš socialistični samoupravni sistem, naša volja in trdna odločenost, da bo praznik republike vedno simbol našega dela in naše moči, naše enotnosti in neomajnosti, naše trdne odločenosti, vedno vztrajati na poti napredka in medsebojnega razumevanja. Zaupajmo v hotenje ljudi in v vse tisto, kar lahko človek ustvari v pogojih medsebojnega sodelovanja, razumevanja in dogovarjanja!

JOŽE KUMER
predsednik OK SZDL

Sindikati o gospodarjenju

Na Ljubnem so se zbrali predsedniki osnovnih organizacij sindikata iz območja naše občine. Obravnavali so rezultate devetmesečnega gospodarjenja v delovnih organizacijah. Posebej so ocenili uspešnost sindikalnih organizacij v prizadevanjih za ustalitev gospodarstva in izboljšanje težav s katerimi se nekatere organizacije združenega dela opletajo. Nakazali so naloge za v bodoče in posebej skrbno pripravili javno razpravo o načrtih samoupravnih interesnih skupnosti.

Zgodnji sneg je povzročil veliko preglavic

Zakon mora obveljati

V naši družbeni skupnosti si na moč prizadevamo ustaliti stanja v gospodarstvu in odpraviti razne nepravilnosti, ki so marsikdaj povod za dvome v pravni red in s tem v pravno varnost. Delovni ljudje so se tudi v resnih težavah vedno znova izrekli za red in dobro sožitje med občani. Gre za samoupravno odločanje, dogovarjanje in seveda za spoštovanje dogovorjenega.

Žal pa znova ugotavljamo, da nekateri med nami še vedno menijo, da demokratično obravnavanje stvari pomeni znak slabosti in nemoči. Tako pride do zlorab družbenega zupanja. Vse to je nedvomno posledica nezadostne osveščenosti in nizke stopnje samoupravne zavesti. Lahko pa bi govorili v primerih, ko nekdo enostavno prezre družbena pravila, ko meni, da zanj ne veljajo, tudi o primitivnem pojmovanju socialističnega družbenega sožitja. Slednje ob takem mišljenju in ob dejanih samovolje ne more najti mesta v naši družbi.

Tako se ponekod lotijo mimo vseh določil gradnje, sami postanejo urbanisti, načrtovalci prostora in s tem kršilci najosnovnejših pravil igre. Menda je povsem jasno kam takšna dejanja vodijo. Ne gre za to, ali bo nekdo imel hišo tam in tam ... gre za to, da ni znošno dopuščati krojenja usode nas vseh, nekaterim. V času, ko se borimo za sleherno ped kmetij-

Kar lahko storiš danes, ne odlašaj za jutri

Vse pogosteje je slišati ocene: kako delamo?! In to uradne in neuredne.

Uradne ocene kažejo, da delamo premalo, četudi delovni čas prebijemo na delovnem mestu. Neuradne ocene to samo potrjujejo. Te ocene ponazarjajo številni primeri in dokazi. Veliko je takih zaposlenih, pravijo, ki svojega dela ne jemljejo kot eno izmed najbolj humanih in najčastnejših obveznosti sodobnega človeka. Zato njihovo delo tudi ne daje sadov, kakršne bi moralo dajati in kakršni so neogibno potrebni sodobnemu človeku za njegov razvoj in za razvoj družbe sploh. Z drugimi besedami: živijo na račun tistih, ki so te obveznosti razumeli in sprejeli. Da bi bil položaj še bolj zapleten, se slabi delavci tega celo ne zavedajo, zato vztrajno zahtevajo svoje pravice in pozabljajo na svoje dolžnosti.

Ocene kažejo, da se nenehno grmadijo boleznine, ki so zadnja leta dosegle nesprijemljive razsežnosti. Vsak dan je v bolniškem staležu delavcev za poldrugo združeno „Iskro“. Kakršna številka je to, si komaj lahko mislimo. Velike izgube nastajajo tudi zaradi slabo pripravljenih sestankov, zaradi odhajanja z dela, zaradi različnih pozivov itd. V Sloveniji gredo ti izostanki že po približni oceni v tisoče delavcev. Še huje pri vsem tem je to, da gre v glavnem za najbolj plačane delavce, tiste, na katerih se zana organizacija dela in proizvodnja.

Tudi disciplinirani nismo. Na delo zamujamo. Te zamude so veliko večje pri tistih, ki niso neposredno ob strojih, čeprav tudi tam ni malo izostankov. Disciplina je postala zadeva vsakogar, da pač ravna, kakor mu pride na misel. Zelo malo je primerov, individualnih in kolektivnih, da bi bila disciplina plod visoke družbene zavesti. Še manj je organiziranih in premišljenih akcij, da bi temu stopili na prste. Kakor da so se tisti, ki naj skrbe za disciplino, nekam izgubili. Mnogi se sploh boje disciplino zahtevati, s te, pa so, logično, tudi sami nedisciplinirani, saj dopuščajo anarhijo.

Pri delu smo mlačni in nam ni mar za rezultate dela. Motivi, ki naj zagotove večji delovni učinek, četudi so, to velja poudariti, pogosto v sistemu nagrajevanja, so zamegljeni. Zato se dela, da se pač nekaj dela in tako opraviči vse tiste pravice, ki so povezane z rednim delom. Posledica tega so nenehne podrazitve dela, zamujanje rokov. Tega, kar lahko storimo danes, ne naredimo četudi imamo o tem lep pregovor z lepim naukom: „Kar lahko danes storiš, ne odlašaj za jutri.“

Kot da pravi motivi zažive šele po rednem delu, ko se razcveti obrtniško in intelektualno popoldansko delo, ki postaja pri nas, resnici na ljubo, eden izmed pomembnih dejavnikov osebnega standarda, s tem pa tudi neugoden precedens celotnega sistema nagrajevanja po delu. To je tudi vzrok za popačeno pojmovanje družbene dela. Zato velja na podlagi vseh teh ocen priti do skupnega in odločnega odgovora: Delo moramo povzdigniti do kulta.

V to moramo biti vključeni vsi. Vsi moramo delati več, kolikor moremo in znamo. Ta cilj moramo nenehno motivirati in plemeniti družbene potrebe, ki jih zdaj, konkretno, narekuje ta gospodarska stabilizacija in naša neposredni razvoj. Poleg tega moramo vrednotiti stvarno delo in rezultate dela, in to pri konkretnem delu v širokih družbenih okvirih. Vse to moramo kajpak uresničevati v akciji. Kako delamo, na primer, mora biti tema slehernega sestanka osnovne organizacije ZK in sindikata.

Če ne bomo delali tako, se lahko zgodi in se tudi že dogaja, da se delo meri po tem, koliko časa je kdo preživel na delu ali bi ga moral preživeti. Ali pa vsak po svoje vrednoti svoje delo, kakor se je to zgodilo s televizijskim serijskim filmom Dražgoška bitka, kjer so popolnoma odpovedali disciplino, odgovornost, smisel za varčevanje in druge vrline, ki so neogibne pri vsakem dobrem delu.

VLAJKO KRIVOKAPIČ
(Komunist)

Ob dnevu republike želimo delovnim ljudem in občanom uspešnosti in osebnega zadovoljstva!

DRUŽBENOPOLITIČNE IN DELOVNE
ORGANIZACIJE, SKUPŠČINA OBČINE MOZIRJE
IN NJEN IZVRŠNI SVET, IZDAJATELJSKI
SVET IN UREDNIŠKI ODBOR

O gospodarskih in političnih razmerah v naši občini

V zadnjem obdobju smo že večkrat ocenjevali aktualne gospodarske in politične razmere v občini. Š cilj, da bi organi in organizacije ZK v občini aktivno pristopili in delovali v smeri uresničevanja odredljene politike, smo vprašanja povezana z gospodarskimi in aktualnimi političnimi razmerami v občini obravnavali v tem letu na treh sejah občinske konference ZKS in prav tako na treh sejah komiteja. Občinska konferenca in komitej, kot tudi drugi organi družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine, so svojo aktivnost usmerjali v najbolj pereča in aktualna vprašanja ter naloge uresničevanja politike ekonomske stabilizacije.

Cuti se velika pripravljenost za napore in tudi odrekovanja od želja, kar v preteklosti nismo bili navajeni. Krepi se odgovornost za uresničevanje dogovorjene politike pri komunistih, v samoupravnih organih in med strokovnimi kadri. Aktivnost organizacij ZK je v tem letu na splošno bistveno večja. Krepi pa se tudi kvaliteta delovanja, saj se organizacije vse bolj odločno spopadajo s problemi in slabostmi v svojem okolju. Razprave v organizacijah in organih so postale bolj odkrite in konkretne.

Vloženi napor za boljše gospodarjenje in uresničevanje gospodarske stabilizacije so dali v zadnjem času že prve rezultate. Pri tem pa se v celoti zavedamo, da je realna vrednost doseženih premikov v gospodarstvu še majhna in obstaja nevarnost, da doseženi gospodarski rezultati ne bodo kratkotrajni. To zlasti zaradi tega, ker se več TOZD srečuje s problemi v tekoči reprodukciji, ker manjka surovin (les, določeni profili jekla za predelavo) in so občasno prisotne resne motnje zagotavljanja repromateriala in nadomestnih delov (gozdarstvo, lesna industrija, Gorenje).

Gospodarske razmere so v občini kljub naštetim težavam tokrat ugodnejše kot pred letom. Gospodarski pokazatelji kažejo, da smo v teku leta dosegli povprečna gibanja gospodarske rasti v regiji in republikah.

V zadnjem času smo dosegli nekatere kvalitetne premike v našem gospodarstvu:

- uspeli smo realizirati nekatere naložbe, ki so se dalj časa odmikale;
- bistveno se je spremenila struktura investicij v korist gospodarskih naložb;
- pomembno se je povečal izvoz (za 89%) in zmanjšal uvoz, izvoz je večji od uvoza za 12%;
- v celoti smo povečali proizvodnjo hrane;
- obvladali smo predvidena razmerja delitve dohodka.

Na področju investicij ne bomo dosegli predvidenih vlaganj v sedanjem srednjeročnem obdobju. Realiziranih bo 80% planiranih investicijskih programov v skupnem znesku 25% sredstev. Od skupno doseženega družbenega proizvoda smo v občini namenili za investicije le 21% sredstev, kar je močno pod povprečjem republike. Za pretečeno obdobje ugotovljamo, da investicije niso bile v prevelikem obsegu, pa tudi sama struktura investicij pretežno odgovarja zahtevam za prestrukturiranje gospodarstva. Slabost, ki je bila v preteklem obdobju močno prisotna se kaže v velikem časovnem zaostanku v realizaciji posameznih programov. Zaradi tega, ker OZD v prvi polovici niso imele ustreznih investicijskih programov, je prišlo v zadnjih dveh letih do sorazmerno velikega obsega investicij, ki jim gradbena operativna ni bila kos. To je povzročilo resne zastoje v izvajanju gradbenih del in končna posledica so precejšnje zakasnitve v aktiviranju investicij. Druga slabost, ki je prisotna in izvajanju investicij se kaže v Elcroju, kjer je bil program investicije premalo obdelan in pripravljen, zlasti v pogledu zagotovitve strojne opreme, kar je povzročilo velik zaostanek v izvedbi investicije. Nadalje je bil močno prisoten problem nepripravljenosti OZD v skupne naložbe. Na tem področju je bil v zadnjem času močno prisoten problem naložb v več vzdrževalnih obratov za transportna sredstva in ostalo mehanizacijo. Ta problem smo uspeli razrešiti z zahtevo po združevanju predvidenih investicij.

Obseg negospodarskih investicij, kot smo že ugotovili, ni presegal razumnih meja. Pri tem smo za realizacijo negospodar-

skih investicij zbrali 20% sredstev s samopriskevki občanov. Glavne investicije so bile naložbe v osnovno šolstvo in kulturo. V letu 1981 bodo predvidene investicije v negospodarstvo zelo male.

Ena od najpomembnejših nalog, ki jih izvajamo v tem času je akcija za pravočasno in kvalitetno pripravo planskih dokumentov za prihodnje srednjeročno obdobje. Akcija ZK in vseh ostalih družbenopolitičnih dejavnikov poteka v smeri uveljavljanja ukrepov gospodarske stabilizacije v planskih dokumentih. V tem pogledu so prisotna prizadevanja za odpravljanje slabosti, ki so bile dosedaj prisotne pri planiranju in konkretnem uresničevanju razvoja. Politično smo se v občini opredelili, katerim dejavnostim bomo dali v prihodnje prednost v razvoju. To je predvsem področje kmetijstva, turizma in gozdarstva ter lesne industrije. To so področja, na katerih imamo velike prednosti in možnosti za razvoj. Nekaterim od teh dejavnosti, zlasti turizmu, dosedaj nismo namenili prave pozornosti.

Pri sedanjem poteku planiranja v OZD je prisotnih več slabosti. V večjih organizacijah še nimajo jasnih razvojnih usmeritev in zato planirajo še zelo na pamet brez trdnejših osnov. Predvidene investicije v prihodnjem obdobju v celoti še ne ustrezajo zahtevam kriterijev za preskrbovanje, zato bodo ti programi morali doživeti spremembe in dopolnitve. Politična in samoupravna aktivnost za oblikovanje in usklajevanje planskih dokumentov je v občini široko zastavljena. V OZD pa ta aktivnost ni dovolj prisotna v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih. Premalo je poglobljenih razprav v DPO in z delavci. Vse razprave se gibljejo preveč v krogih strokovnih delavcev. Na tem področju je resno prisoten problem obvladovanja razvoja družbenih dejavnosti v prihodnjem obdobju, kjer je močno prisotna težnja po večji rasti kot se predvideva v gospodarstvu.

Ena od najpomembnejših nalog gospodarske stabilizacije in sedanjih političnih razmer je nadaljna krepitev samoupravnega položaja delavcev. V tem pogledu smo dosegli pomembne vsebinske premike v krepitvi samoupravnega odločanja delavcev. Organizacije in organi ZK in ZS so v zadnjem času dale več pobud in organizirale ustrezno aktivnost za ustanavljanje novih TOZD (gradbeništvo, zdravstvo), kjer so po ocenah pogoji za ustanovitev TOZD.

Okrepila se je samoupravna in dohodkovna povezanost OZD z nekaterimi večjimi organizacijami (SOZD) izven občine. Začeta prizadevanja v tej smeri moramo nadaljevati in okrepiti z večjo stopnjo dohodkovne povezanosti.

V občinski organizaciji ZK in njenem delovanju so opazne pomembne spremembe. V veliki meri smo uspeli uveljaviti novo vlogo občinske konference. Uspešno smo zastavili sistem zadolžitve posameznih članov komiteja za določena področja delovanja, kot tudi zadolžitve za posamezne organizacije. S tem smo dosegli večjo povezanost občinskega vodstva ZK z organizacijami ZK. Povezanost občinske konference z osnovnimi organizacijami še ni v celoti zadovoljiva. To predvsem v primerih, ko je potrebno nuditi organizacijam večjo pomoč v zahtevnejših političnih akcijah. Veliko naših organizacij je bilo

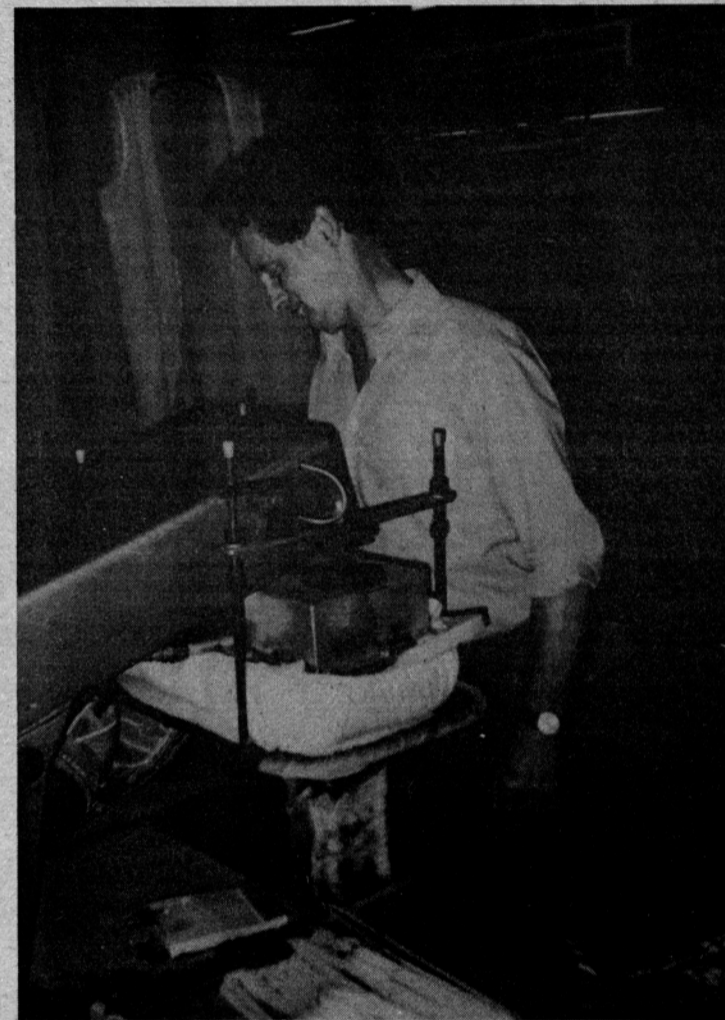
ustanovljenih šele pred nedavnim in imajo pretežno mlajše člane zveze komunistov. Te organizacije zahtevajo več pomoči in nujno več idejnopolitičnega usposabljanja. S tem namenom krepitve povezanosti OO ZKS in občinske konference ZK razvijamo nove metode dela, ki nam zagotavljajo, da člani OK ZKS in komiteja poglobljeno spoznavajo razmere v posameznih sredinah in po drugi strani nudijo pomoč organizacijam pri njihovih problemih. Večkrat med letom oblikujemo delovne skupine članov OK ZKS, ki z določenimi nalogami obiščejo vse OO ZKS (obravnave periodičnih in zaključnih računov, ocena uresničevanja stabilizacijskih nalog, uresničevanje vloge in učinkovitost delovanja OO ZKS itd.). Takšen način dela se pozitivno odraža na večji aktivnosti OO ZKS kot tudi na same občinske konference.

Ocenjujemo, da so politične razmere v občini dobre. Razpoloženje med vsemi strukturami prebivalstva kaže na prisotnost strpnega razumevanja našega gospodarskega položaja in položaja v svetu. Cuti se pripravljeno za vlaganje dodatnih naporov za izboljšanje gospodarskega položaja posameznih TOZD. V primerih, ko prihaja do pomanjkanja surovin in repromateriala se organizirajo premiki delovnega časa. Delavci so pripravljene več delati za ohranitev sedanjega standarda. Delavci opozarjajo na nujnost enakomerne razdelitve bremena gospodarske stabilizacije na vse socialne skupine. Pripombe gredo na krepitev materialnega položaja občanov, ki se ukvarjajo z zasebno obrtno dejavnostjo. Opažamo, da so delovni ljudje in občani vse bolj občutljivi za napake in slabosti, ki se v družbi dogajajo. Zahteva se odločnejše ukrepanje proti vsem negativnim pojavom.

Na razpoloženje ljudi slabo vplivajo problemi preskrbe z nekaterimi življenjskimi artikli. V zadnjem času se zelo problematično kaže oskrba z mesom. Ukrepi za izboljšanje preskrbe se zelo počasi izvajajo, kar ljudje težko razumejo. Materialni položaj delavcev se je močno poslabšal v tistih OZD, kjer so že v preteklem obdobju imeli nizke osebne dohodke. Ti se v letošnjem letu gibljejo v skladu z rastjo dohodka in v mejah resolucijskih opredelitev. Zato so v organizacijah z nižjimi OD že prisotne zahteve po povečanju OD, v kolikor bo še nadalje prisoten takšen trend rasti življenjskih stroškov. Visoka rast življenjskih stroškov je najbolj prizdeli delavce z nižjimi OD,

V Glinu Nazarje

V Ikalnici Elcroja

ki jim je osebni dohodek edini vir dohodka. V organizacijah ZK in ZS smo dali ustrezne pobude za oceno socialnega položaja določenih skupin delavcev in občanov, ter predlagali ukrepe za zagotavljanje minimalnega standarda občanov.

Razmere, v katerih se nahajamo, terjajo od nas maksimalne napore za odpravljanje slabosti, ki so se nam dalj časa kopičile. Samo z ustrezno večjo aktivnostjo v bitki za nove odnose in lomljenju vseh odprorov bodo

zveza komunistov in druge subjektivne sile uspele ohraniti in krepiti zaupanje delovnih ljudi v moč in sposobnost našega političnega sistema: Zaupanje v naš samoupravni socialistični sistem je pri delovnih ljudeh močno prisotno, zato nikakor ne smemo dovoliti, da bi z nadaljevanjem nekaterih negativnih donosov in ponašanja posameznikov okrnili zaupanje ljudi v naš sistem, ki je osnova za nadaljni uspešni razvoj naše družbe.

V Gorenju — Mali gospodinjiski aparati Nazarje

S stavbo za market v Mozirju hitijo.

Dane Petkovski v naši občini

Razširjeni seji občinskega komiteja ZKS je prisostvoval tudi član predsedstva centralnega komiteja ZKJ in namestnik zveznega sekretarja za narodno obrambo generalpolkovnik Dane Petkovski. V uvodni besedi ga je sekretar komiteja Jože Rakun seznanil s splošnim stanjem v naši občini in z načrti našega gospodarstva za prihodnje obdobje. (Vsebinsko v celoti objavljamo na drugi strani našega lista).

Na seji komiteja je Dane Petkovski pojasnil nekatere ukrepe zveznih organov in orisal zunanje-politično stanje. Glede na ustaljene ukrepe v našem gospodarstvu je nekoliko na-

kazal bodočo usmeritev. Izrecno se je zanimal za stanje v turizmu in kmetijstvu. Zato je bilo prav primerno, da so ga popeljali v solčavski predel. Obiskal je kmetijo Ložekar. Tam mu je položaj našega kmetijstva pojasnil ing. Lojze Plaznik, direktor kmetijske zadruge. O gozdarstvu pa sta pojasnjevala ing. Jože Urank, direktor GG in Matevž Požarnik, direktor OGK. V sroččenem razgovoru je sodeloval tudi gospodar Ložekar.

Generalpolkovnik Dane Petkovski je nato obiskal obmejne enote v Logarski dolini in se krajiš čas zadržal v krogu čuvarjev meja.

Vodja obmejne enote v Logarski dolini poroča generalpolkovniku Petkovskemu

Med razširjeno sejo občinskega komiteja ZKS

Pri Ložekarju nad Logarsko dolino

Zasebni gostinci za turizem

Pri obrtnem združenju v občini Mozirje imajo gostinci svojo sekcijo, ki jo vodi Jakob Filač. Ker so v verigi turističnih uslug na vidnem mestu, nas je zanimalo, kako se povezujejo z družbenimi in sorodnimi dejavniki za razvoj turizma v občini.

Sekcija si je zadala vrsto nalog v letu 1980. Znašli so se pred neznanko, ki so jo s pomočjo občine rešili. Namreč, nimajo pregleda o gostinskih zmogljivostih v dolini, zato tudi niso mogli načrtovati določenih ukrepov za vključevanje v enotno turistično ponudbo. Anketa, ki so jo s strani občine pokrenili je temelji ugotovitev za stanje, na tem pa bodo zastavili svoje delo.

Vsekakor je več kot jasno njihovo stališče do skupnih naporov za enotno ponudbo doline. Tako menijo tudi glede propagande in skupne recepcije. Sedanja, pač ne ustreza ne družbenemu gostinstvu, pa tudi zasebnemu ne. Seveda bo treba

enakovredno upoštevati kmečki turizem, ki je trenutno glede posteljnih zmogljivosti na boljšem. Prepričani so, da bi se kazalo tesno povezati v občinski turistični zvezi, ki je sedaj ni občutiti.

Povezali so se z banko zaradi kreditiranja obnove in povečanja gostinskih zmogljivosti. To je nujno, saj sicer ne bo ponudba dovolj sodobna in mikavna.

Ne gre zanemariti njihov predlog, da bi kazalo tiste gostince, ki se ukvarjajo s celovito gostinsko ponudbo davčno podpreti. Saj je znano, da je pripravljavanje hrane zamudno, drago in malo akumulativno.

Krajevna skupnost Solčava praznovala

24. oktobra 1944 se je Solčava z okolico spremenila v eno samo pogorišče. Okupator je požgal in uničil ta dan 260 hiš in gospodarskih poslopij od Robanovega kota — Podolševa do Logarske doline. Zato se krajsani spominjajo tega dne z grenkobo v srcu, a vendar s ponosom, da jih tudi vsa ta

divjanja okupatorja niso uničila. Še živijo ljudje visoko pod Ojstrico, Raduho, Olševo in ob državni meji z Avstrijo. Res, da je število prebivalcev upadlo od 800 ljudi v letu 1950, na 600. Trudijo se vsi dejavniki od družbenopolitičnih organizacij, KS do občine, da bi izboljšali življenjske pogoje ljudi, ki živijo v teh krajih, predvsem pa višinskih kmetijah. Tudi v planskih dokumentih, letnih in srednjeročnih, so si zadali veliko nalog, ki jih morajo še razrešiti.

Treba je pripomniti, da nekaj uspehov tudi ni izostalo: Razrešujejo se stanovanjski problemi — pridobivanje lokacijskih dovoljenj, večnamenski objekt vendarle raste, gozdne ceste so že skoraj do slehernega kmeta, ZKZ Mozirje se uspešno vključuje v rezeševanje problemov kmetov na področju tržne proizvodnje, itd. Treba je le pogumno naprej.

Da bi čim slovesneje praznovali letošnji praznik, so krajsani pripravili več prireditev:

— strelska organizacija je organizirala ekipno prvenstvo v

Solčavi v streljanju z MK puško. Prvo mesto je zasedla ekipa OSO, drugo ekipa mladine, tretjo ekipa Iskre, četrto so bili lovci, itd . . .

— športno društvo je organiziralo tradicionalni kros okrog Solčave. Zaradi slabega vremena se je krosa udeležilo le malo število tekmovalcev.

Iz ostalih športnih društev so se ga udeležili le tekmovalci iz Nove Štife in Luč.

— organiziran je bil tudi ogled stalne razstave NOB, ki je v prostorih Osnovne šole. Predsednik sveta KS HAVDEJ Damjan je na kratko orisal dogodke, ki so se godili pred 36. leti v Solčavi in koliko so krajsani prispevali k NOB.

— Vzgojno varstveni zavod iz Mozirja je uradno otvoril enodelčni otroški vrtec, tudi v prostorih osnovne šole. Otroci so pripravili kratek kulturni program pod vodstvom tov. vzgojiteljice. Vzdušje je bilo prirsčno, ljudje pa veseli spet ene nove pridobitve za nadaljnji razvoj Solčave.

F. PODBREŽNIK

Ali veste.....

da sta bila brata Grudnik, ugledna rezbarja-samouka, bolj poznana po njunem domačem imenu — Hrvatov Jaka in Andrejče, da je njun rojstni kraj Tirosek, prijazna vasica nad katero bdi mogočna romarska cerkev v objemu temnozelenega Černivca, da že ob prvem obisku tega čudovitega kraja vzbudijo pozornost mnogotera stara rezljana vzhodna vrata, zlasti pri Makežu in pri Roscih,

da sta rezbarske okraske, zlasti na tablah vhodnih vrat s spretnimi rokami povezovala v čudovite vzorce, vse pretkane z nežnimi vijugami, krogi, črtami in vsemogočnimi srčki, rožami ter zapletenimi zavihki v dragoceno čipko, da je bil Jaka doma višje v Tiroseku pri Rigelču pri kamnošomu in mu zato nekateri tudi pravijo Rigelčev, da je imel Andrejče leseno hišo z uto polno različnega orodja, za katero pa je stala kovačija, kjer je 1938 močan veter vžgal tlečo žerjavico in je vse pogorelo, (na tem mestu stoji sedaj dom Golob Zofije)

da sta bila Hrvatov Jaka in Andrejče zelo poznana daleč naokrog, da jima je šlo delo dobro od rok, po kakem večjem končanem opravilu pa sta si privoščila tudi kak teden praznovanja v veseli družbi,

da je bil Andrejče komaj deset let poročen, ko mu je umrla žena in dva otroka, ko je v kraju razsajala 1920 leta griza, da sta ostali dve hčerki siroti: Angela Kotnik in Franca Rihter, ki pripovedujeta, da je bil oče Andrejče lep človek, ki je kasneje nosil sivo brado in je imel lepe lase, da si je že iz šale v rani mladosti izrezljal krsto, zelo razkošno, ki pa je preje razpadla, ker je živel petinosemdeset let, (1944) da je bil po ženi smrti veliko sam in postal celo revež, saj se je začel vdajati pijači,

O hribovskih kmetijah

Inštitut za geografijo pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani proučuje gospodarsko manj razvite pokrajine Slovenije. Zato so doslej izdelali še nekaj študij tudi o našem hribovskem delu občine.

Pred nedavnim je izšla študija „Hribovske kmetije v Gornji Savinjski dolini“ izpod peresa dr. Draga Mezeta. Avtor je doslej napisal že nekaj podobnih del o našem območju.

Tokratno delo obsega uvod in poglavja: pomen cest in elektrifikacije za hribovske kmetije, kmetijsko gospodarstvo, kmetijsko zemljišče hribovskih kmetij, prebivalstvo, poizkus vrednotenja hribovskih kmetij na osnovi vrednosti glavnih tržnih kmetijskih proizvodov in lesa, primerjava hribovskih kmetij z dolinskimi, poizkus klasifikacije hribovskih kmetij in zaključek. Priloženi sta dve karti in sicer: povprečni naklon kmetijskega zemljišča hribovitih kmetij v stopinjah in klasifikacija hribovskih kmetij. Nekatera poglavja so podrobno razčlenjena, tako, da predstavlja delo bogat vir izsledkov. To pa je pomembno za daljno proučevanje raznih ekonomskih in socioloških pojavov.

Prižadevanja dr. Mezeta, da bi s svojim delom in s svojimi ugotovitvami opozoril na težje življenjske in gospodarske pogoje v hribovih so znana in cenjena. Kot odličen poznavalec razmer in stanj v tem predelu, je sodeloval tudi pri zbiranju gradiva za Krajevni leksikon Slovenije.

